

Sygn. akt V CSK 76/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa M. P.

przeciwko J. P. i K. P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 sierpnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt VI Ca 722/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda M. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 5 listopada 2014 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob.: postanowienie SN

z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, niepubl.; postanowienie SN z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, niepubl.).

Skarżący odniósł tę przyczynę kasacyjną do potrzeby wykładni art. 518 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 118 k.c. w kwestii określenia terminu przedawnienia roszczenia poręczyciela, który spłacił kredyt udzielony przez bank dłużnikowi głównemu. Wyjaśnienia wymaga, czy termin przedawnienia może wynosić trzy lata, jeżeli zarówno dłużnik główny, jak i poręczyciel, który wstąpił w prawa zaspokojonego wierzyciela, są osobami fizycznymi, nieprowadzącymi działalności gospodarczej, a kredyt został udzielony na budowę domu mieszkalnego.

Przedstawiony w skardze problem prawny był jednak kilkakrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który jednolicie przyjmował, że subrogacja ustawowa nie prowadzi do zmiany charakteru roszczenia, a poręczyciel, który wstąpił w prawa zaspokojonego wierzyciela nabywa takie roszczenie, jakie przysługiwało spłaconemu wierzycielowi. Roszczenie to zachowuje swoje dotychczasowe właściwości, także, gdy chodzi o termin przedawnienia. Jednolicie też wyjaśniał Sąd Najwyższy, że do zastosowania trzyletniego terminu przedawnienia z art. 118 k.c. nie jest wymagane, aby obie strony stosunku prawnego, z którego wywodzi się roszczenie majątkowe, prowadziły działalność gospodarczą, wystarczy bowiem, że działalność gospodarczą prowadzi strona dochodząca roszczenia, które wiąże się z tą działalnością. Chodzi zatem o roszczenie udzielającego kredytu banku, a nie o regresowe roszczenie poręczyciela i o termin, w jakim to roszczenie główne się przedawnia. Pogląd ten wyraził Sąd Najwyższy m.in. w wyrokach z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02 (OSP 2004, nr 11, poz. 141); z dnia 25 listopada 2004 r., III CK 561/03; z dnia 22 grudnia 2005 r., V CK 466/05; z dnia 18 marca 2008 r., II CSK 591/07; z dnia 2 kwietnia 2008 r., III CSK 302/07; z dnia 24 lipca 2008 r., IV CSK 164/08; z dnia 5 listopada 2008 r., I CSK 204/08 (Biuletyn SN 2009, nr 3, s. 9); z dnia 15 stycznia 2010 r., I CSK 166/09 (OSNC 2010, nr 9, poz. 122, Biuletyn SN 2010, nr 5, s. 12); z dnia 17 lutego 2011 r., IV CSK 293/10; z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 334/10; a ostatnio także w wyroku z dnia 20 lutego 2014 r., I CSK 239/13, OSNC Zbiór Dodatkowy nr B/2015, poz. 29 (orzeczenia, przy których nie wskazano miejsca publikacji dostępne są na stronie

internetowej Sądu Najwyższego). Powołać trzeba także uchwałę SN z dnia 17 lipca 2003 r., III CZP 43/03, (OSNC 2004, nr 10, poz. 151, Biuletyn SN 2003, nr 7). Jak widać, kwestie dotyczące charakteru roszczenia płynącego z tytułu subrogacji, pojęcia roszczenia związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej i terminu przedawnienia zostały już dogłębnie wyjaśnione, zaś w skardze kasacyjnej nie znalazły się argumenty pozwalające podważać tę jednolitą linię orzeczniczą Sądu Najwyższego.

Skarżący powołał się także na oczywistą zasadność skargi z uwagi na „sprzeczność ustaleń postępowania sądowego z końcowym orzeczeniem wbrew przepisom prawa, zasadom doświadczenia życiowego i prawidłowej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego”. Ograniczenie się tylko do takiego stwierdzenia nie spełnia wymagania uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i w istocie nie wiadomo, o co skarżącemu chodzi. Zwalnia to Sąd Najwyższy od dalszych rozważań odnoszących się do tej przyczyny kasacyjnej.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.